

VÅPENSKJØTSELKURS KÅRDE

Dette kurset skal sette deltakerne i stand til å sette sammen et våpen fra grunnen av, finne og rette feil med våpen og kroppsledninger, og drive effektiv feilsøking på resten av det elektriske utstyret.

Kurset er i stor grad lagt praktisk opp, og deltakerne skal etter kurset gå ut med sitt eget våpen som de har montert selv. Kursavgiften skal dekke de råmaterialer som trengs for å sette sammen et våpen.

Det teoretiske delen av kurset forklarer hvordan våpenet er satt sammen, og hvilke krav som gjelder for de enkelte deler og våpenet som helhet.

Kurset går over 15 timer, og kan tas enten en helg, eller spredd over et antall ukedager.

Program (oppbygging av kurset)

Trinn 1

Innledning, motivering for kurset	1 time
Teori, kårdens oppbygning, gjeldende regler	2 timer
Feilsøking kårde og kroppsledning	1 time
Feilsøking apparat og oppruller	1 time

Trinn 2

Praktisk reparasjon av kroppsledninger (og opprullerledninger)	2 timer
Praktisk reparasjon av kårdespiss	3 timer
Praktisk, liming av ledning på kårdeklinge	2 timer
Praktisk - sette sammen den nye kården og justere spiss mm	3 timer

Totalt antall timer:

15 timer

Kursmateriell:

- Kompendium med vedlegg (ca xx sider)
- FIEs mesterskapsreglement (i utdrag)

- **Det internasjonale kampreglementet og dets inndeling**

FIE (Det Internasjonale Fekteforbund) sitt mesterskapreglement blir utgitt på tre offisielle språk, fransk, engelsk og spansk, og er også oversatt til en rekke andre språk, blant annet svensk og dansk. Problemet med de nordiske oversettelsene er at de ofte ikke blir oppdatert fort nok, og siden de ikke er offisielle, kan de ikke brukes internasjonalt. Norges Fekteforbund benytter den engelske versjonen, fordi den er forståelig for de fleste, og fordi engelskmennene har vært veldig raske med å komme med oppdateringer.

Det internasjonale mesterskapsreglementet har gjennomgått en totalrevisjon (utkommet 1998), som har ført til endring av kapittelinndeling og paragrafer.

Reglementet består av 3 bøker pluss noen appendikser. Her kommer en summarisk beskrivelse av de enkelte delene.

Bok I: TEKNISKE REGLER

Del 1. Generelle regler og regler som er felles for alle tre våpen

I denne delen defineres en del begreper og fektetermer, dommerens rolle blir beskrevet, kampplassen blir beskrevet, det blir gitt generelle retningslinjer for fekterne ansvar og utstyr og kontroll av våpen og utstyr i forbindelse med konkurranser.

Del 2. Florett

Beskriver florettfekting i detalj.

Del 3. Kårde

Denne delen gjennomgår kårdefektingen, og gir spesifikasjoner på våpen, maske, kroppsledning og klær, gir reglene (konvensjonene) for kårdefekting, og forteller hvordan man kan sette inn støt.

Del 4. Sabel

Beskriver sabelfekting i detalj.

Del 5. Disiplinære regler for konkurranser

Dette blir gått gjennom i detalj i Norges Fekteforbunds dommerkurs.

Bok 2: ORGANISATORISKE REGLER

I denne delen beskrives hvordan konkurranser skal arrangeres, hvilke ansvarlige organer som skal/bør være til stede, og hvilket ansvar disse har. Videre blir det beskrevet i detalj hvordan både individuelle og lagkonkurranser kan organiseres etter ulike systemer. (For mer detaljer om dette se NFs kurs om arrangement av stevner.)

Bok 3: AUTOMATISK STØTMARKERINGSUTSTYR

Her blir reglene og spesifikasjonene for det automatiske støtmarkeringsutstyret behandlet. Dette kommer vi litt inn på i dette kurset.

Appendiks A: Tillegg til materiellregler (Sikkerhetsstandarder)

Appendiks B: Tillegg til materiellregler (Karakteristika for elektriske støtmarkeringsapparater)

Appendiks : Reklameregler for fektere.

Her blir de generelle prinsippene gjennomgått, samt regler for kollektive og individuelle reklamekontrakter. Til slutt beskrives straffen for brudd på disse reglene.

Materiell, - stell og feilsøking.

• 11.11.11

Det elektriske utstyret vi bruker i fekting er en blanding av relativt enkelt mekanisk utstyr (kroppsledninger, kårder, apparatledninger og opprullere), og litt avansert elektronikk (støtmeldingsapparater). Når det gjelder elektronikken er det lite vi kan gjøre utenom å teste at det fungerer som det skal. Dette er enkle operasjoner som alle kan lære å gjøre. Når det gjelder resten av materiellet er det ganske mye vi kan lære å gjøre selv.

Det vi skal gjøre er å lære enkel feilsøking, pluss litt om reparasjon og vedlikehold av kårder, og kroppsledninger.

1. Registrering av støt på kårde.

1.1 Feilgrupper.

På kårde blir støt registrert ved at en strømkrets blir sluttet når spissen trykkes tilstrekkelig langt inn. Vi kan dele mulige feil inn i to grupper, - det blir registrert støt uten at noen av fekterne har truffet den andre, eller det blir ikke registrert støt ved gyldig treff.

1.2 Støt blir ikke registrert.

Når meldeapparatet ikke lyser når fekteren trykker inn spissen, kan man være sikker på at det er en feil i den kretsen som består av fekterens våpen, kroppsledning, oppruller og apparatledning.

1.2.1 Jordledningspæren lyser ikke

- a) Trekk ut kroppsledning fra våpenet, og slutt kontakt mellom de to stikkene som står tettest sammen. Hvis lampen da tenner er det feil med våpenet (spiss, klingeledning, overgang mellom klokke og klinge.)
- b) Hvis første test ikke avslørte feil fortsetter vi søket ved å trekke kroppsledningen halvveis ut av kontakten på opprulleren, og kortsluttet de to stikkene som står tettest. Tenner meldeapparatet nå, er det brudd i kroppsledningen.
- c) Hvis denne testen heller ikke avslørte feil, forsetter vi med å trekke ut apparatledningen fra opprulleren og kortslutte de samme stikkene. Lyser pæren nå ligger feilen i opprulleren.
- d) Siste mulighet er å teste apparatledningen ved selve meldeapparatet.
- e) Hvis man ikke klarer å konstatere feilen sikkert, kan det være en vakkellkontakt (periodisk feil som kommer og går.) Da må man gå nøye gjennom både våpen kabler og oppruller og teste ved å strekke og dra for om mulig å provosere fram feilen igjen. Husk at man bare skal gjøre en test (prøve et sted) av gangen.

1.2.2 Jordingspæren lyser.

- a) Trekk kroppsledningen ut av våpenet. Hvis den røde pæren slutter å lyse er det overledning i våpenet. (Den mest hyppige feilkilden i våpenet er spissen eller overgangen mellom klokke og klinge.) Hvis pæren ikke slutter å lyse, fortsetter vi som under 1.2.1 med å trekke ut kontakt for kontakt nærmere meldeapparatet inntil den røde pæren slukker. Da er det overledning i den ledning man koplet fra sist.

1.3 Apparatet registrerer støt når det ikke skal

1.3.1 Det lyser når man støter i motstanderens klokke. Da er årsaken trolig feil i motstanders jordingskontakt/ledning

- a) Trekk ut kroppsledningen fra motstanders våpen og press egen kårdespiss mot den stikken som står for seg selv. Blir det ikke registrert støt nå, ligger feilen i motstanderens våpen. I motsatt fall går man skritt for skritt videre mot meldeapparatet, mens man for hvert trinn tester egen kårdespiss mot motstanderens jordingskontakt
- b) Kommer man helt fram til meldeapparatet uten å finne feilen, kan det være feil ved ens egen spiss. Se etter at det ikke er tape, lim eller annen smuss foran på spissen.

1.3.2 Det lyser når man støter i pisten

- a) Pisten er ikke jordet
- b) Smuss på pisten eller kårdespissen

1.3.3 Det lyser uten at spissen blir trykket inn. Da er det kortslutning i fekterens egen krets.

- a) Trekk ut kroppsledningen. Sluttes lampen å lyse ligger feilen i våpenet.
- b) Fortsett skrittvis mot meldeapparatet inntil lampen slukker når en kontakt trekkes ut.

2 Reparasjoner

Det meste av utstyret kan repareres, og når det gjelder kårdene, kan og bør vi også lære oss å montere våpenet rett, samt justere spissen slik at den er i samsvar med reglene.

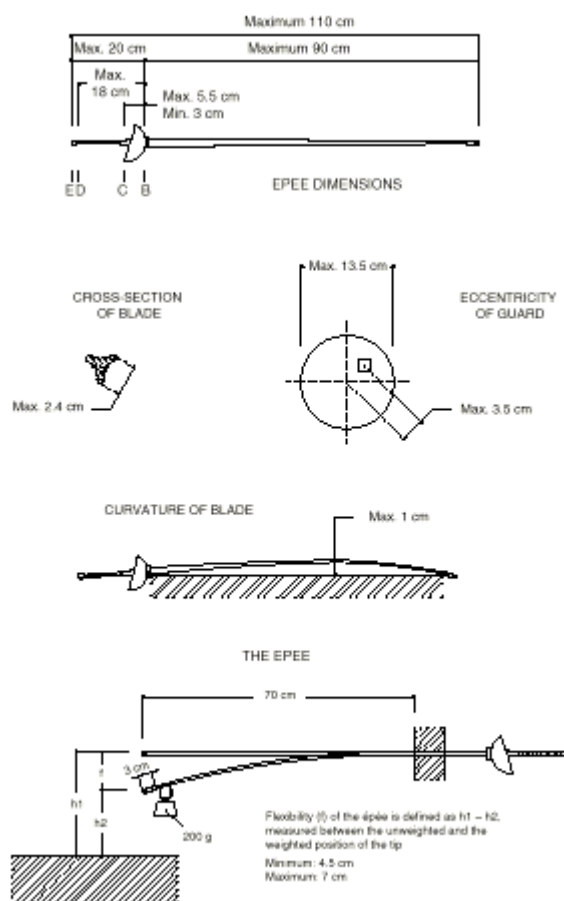
2.1 Nødvendig utstyr/verktøy for reparasjon og vedlikehold

- a) Lite skrujern (for spissen)
- b) Sekskant (umbrakonøkkel) vanligvis 6 mm
- c) Nebbtang/avbitertang
- d) Reservedeler til spiss (spisser, skruer små og store fjærer)
- e) vekt (750 g) og skyvelær (0,5 og 1,5 mm)
- f) prøveapparat/multimeter
- g) En kroppsledning (som vi vet er i orden!)

2.2 Formelle krav til kården.

Kården må oppfylle følgende krav for å bli godkjent til bruk i Konkurransen:

- Klingen kan maksimum ha en lengde på 90 cm, og våpenets totallengde kan ikke overstige 110 cm
- Kården kan ha en maksimal vekt på 770 gram
- Spissen skal kunne løfte et lodd på 750 gram (Slik at det slutter å lyse)
- Spissen skal ha en minimumsvandring på 1,5 mm, og skal ikke ta (tenne lampen) før det er mindre enn 0,5 mm igjen å trykke inn spissen.

(Figur fra det internasjonale reglementet)

2.3 Beskrivelse av spissen.

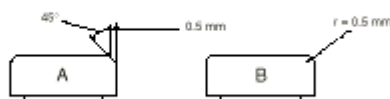

Figure 10. Epée: design of pointes d'arrêt

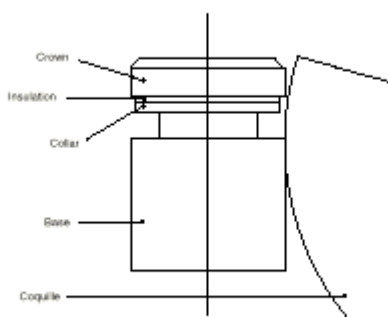

Figure 11. Epée: details of tip of point

I prinsippet fungerer kårdespissen som en bryter, når spissen trykkes inn blir det sluttet en elektrisk krets, og lampen lyser. (Som en vanlig dørklokke).

På selve spissen er det en liten fjær (kontaktfjær) som er skrudd inn på noen små gjenger. Det er denne fjæren vi må skru på for å justere avstanden slik at våpenet ikke lyser for tidlig. Det er viktig at denne fjæren er helt bein, slik at den treffer begge kontaktpunktene samtidig. (Det er også viktig at hylsen er godt skrudd fast på klingen. En løs hylse kan ryke spissledningen, eller skape overledning, og begge deler fører til at våpenet slutter å fungere. Dessuten krever reglementet at hylsen sitter fast.)

Den store fjæren er den som skal løft loddet på 750 gram. De fjærene vi kjøper er ofte litt for harde, og det er mange som klipper av fjæren for å komme nærmest

mulig de 750 grammene. Noen utsetter fjæren for varme, for å svekke den. Begge deler er fullt lovlig, men kan føre til at spissens (eller kårdens) levetid reduseres. En avkappet fjær har en tendens til å gjøre trykkflaten litt skjev, slik at spissen i enkelte situasjoner ikke skaper kontakt. En svekket fjær kan etter en tid bli mer svekket, slik at den ikke lenger klarer å løfte loddet og våpenet blir underkjent.

2.4 Reparasjon av kroppsledninger.

Kroppsledninger (og apparatledninger for den saks skyld) er relativt enkle å reparere. De får vanligvis brudd like ved kontakten, og kan fikses ved å skru av kontakten, og korte litt ned på ledningen. Det er selvfølgelig begrenset hvor mange ganger vi kan gjøre dette før ledningen blir for kort, men vi kan øke levetiden til ledningen betraktelig med ganske enkle inngrep. (Dette kommer vi til å gå gjennom i detalj på kurset).

